

Voorzitter,

Omwillen van de tijd vallen we bij dit agendapunt met de deur in huis. De CDA-fractie kan instemmen met het concept raadsbesluit. Door tegen te stemmen of te amenderen kunnen we het uitgegeven geld niet terughalen en kunnen we ook de uitgevoerde activiteiten niet verbeteren. Daarom zullen we ons beperken tot datgene wat we geleerd hebben van deze jaarstukken. Dat doen we door een aantal topics uit de jaarstukken te benadrukken en op basis hiervan een aantal verbeterpunten voor te stellen. We krijgen daar graag een reactie op van het college dan wel van collega-fracties maar als dat op een later moment is, dan is dat ook prima. De opzet en de leesbaarheid van deze jaarstukken is dit jaar duidelijk verbeterd met dank daarvoor aan het college en de ambtenaren

Voorzitter, de CDA-fractie is blij met de gerapporteerde resultaten binnen de vier programma's. Daarbij denken we met name maar niet uitsluitend aan de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne en de vorderingen binnen het Sociaal Domein. Wij zijn blij met de ruimhartige opvang van deze vluchtelingen en dat het pijndossier Sociaal Domein nagenoeg geslecht is. Het onlangs gepresenteerde uitvoeringsprogramma Sociaal Domein ziet er dan ook hoopvol en heel professioneel uit!

Maar,, voorzitter, we hebben onlangs tijdens de informatiemarkt geconstateerd dat de teksten van het jaarverslag te pas en te onpas worden geactualiseerd. Daar is grote onduidelijkheid over, met als gevolg dat het niet helder is wat de gestelde doelen van het afgelopen jaar waren, wat daarvoor gedaan is en ook niet of die doelen gehaald zijn. Met het voorbeeld van het uitvoeringsprogramma Sociaal Domein voor ogen stellen wij voor om voortaan in het jaarverslag met name over de doelen van het afgelopen jaar te rapporteren. Dat voorkomt veel vragen over wat wel en wat niet gelukt is bij de uitvoering van de programma's, zoals dat nu ook nu weer het geval was in de afgelopen periode. Dit is voorstel nummer één van de CDA-fractie.

Voorzitter, wat de controlerende taak van de jaarstukken betreft, maakt de CDA-fractie dankbaar gebruik van het Accountantsverslag en het advies van de AuditCie. Wij gaan er als CDA-fractie korthedshalve vanuit dat de adviezen van de accountant en van de auditcommissie onverkort en integraal door het college worden overgenomen. Als dat niet zo is, dan horen we dat graag, maar we hebben dan wel een probleem met elkaar!

Dat is voorstel nummer twee van de CDA-fractie.

Dit gezegd hebbende voorzitter, de CDA-fractie wil nog wel even kort ingaan op de hoofdlijnen van de voorliggende jaarrekening, temeer omdat wij als fractie daarvan willen leren naar de toekomst toe en hopen uiteraard dat dat ook voor het college het geval is. Voorstel nummer drie van de CDA-fractie is dan ook om de jaarstukken voortaan te voorzien van een zogenaamde Management Letter waarin kort wordt samengevat wat terugkijkend de conclusies en wat vooruitkijken de aanbevelingen van het college zijn op basis van de jaarstukken. De accountant beperkt zich helaas sec tot de controle van de cijfers en het uitgevoerde controle-proces.

Voorzitter, wat de hoofdlijnen van de jaarrekening betreft, maken we dankbaar gebruik van het advies van de AuditCie.

Wij lezen daar met grote interesse en verwachtingsvol dat er voortaan eindelijk sprake is van een marktconforme grondexploitatie en dat de accountant zich kan vinden in de hierbij gehanteerde uitgangspunten en randvoorwaarden.

De nota Grondbeleid is al van mei 2011 en er is sindsdien veel veranderd. Dit hebben we vorig jaar ook al hardop geconstateerd en daarom is ons voorstel nummer vier om deze oude nota nog dit jaar met prioriteit te herijken.

Voorzitter, de accountant constateert een duidelijke verbetering op meerdere plaatsen binnen de organisatie. Daar zijn we blij mee dat ook dit pijndossier wegebt. De CDA-fractie kijkt dan ook met veel interesse uit naar de analyse van zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de

organisatie, die volgens planning dit najaar wordt afgerond. Daarbij vragen we ook aandacht voor het impliciete advies van de accountant om zorg te dragen voor goed-werkende en geautomatiseerde systemen. Dit zal de CDA-fractie helpen om akkoord te kunnen gaan met dienaangaande voorgestelde investeringen. Daarom is ons voorstel nummer vijf om in de geplande analyse ook bijbehorende I&A topics worden meegenomen want beide issues vormen een twee-eenheid die noodzakelijk is voor een toekomstbestendige organisatie. Het is terecht dat de laatste Boardletter van eind 2022 dit ook benadrukt.

Voorzitter, een blijvend punt van discussie tussen college en raad zijn de kengetallen en dan in het bijzonder de interpretatie daarvan voor onze gemeente. Wij blijven van mening dat de boodschap van deze kengetallen in absolute zin weinig betekenen voor ons als raad, maar in relatie met vergelijkbare gemeenten des te meer. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het gepresenteerde en vaak geciteerde overzicht van woonlasten in Borne dat wel in de jaarstukken wordt afgezet tegen dat van de regio en tegen het landelijke gemiddelde. In het verlengde van deze overwegingen is ons voorstel nummer zes om voortaan de afsluitende tabel Verplichte Beleidsindicatoren in de jaarstukken aan te vullen met overeenkomende kengetallen uit bijvoorbeeld vergelijkbare gemeenten. We lezen in de jaarstukken en kunnen dat in algemene zin volmondig beamen dat er binnen de gemeente effectief & efficiënt gewerkt wordt. Deze verbetering bij elk individueel raads- en commissielid neer te leggen staat hier uiteraard haaks op.

Tenslotte voorzitter, in de jaarstukken staat ook een paragraaf over Weerstandsvermogen en Risicobeheersing, dat gebaseerd is op desbetreffende nota uit 2009, terwijl de noodzaak van professioneel Risicomanagement binnen gemeenten duidelijk onderkent wordt. De onderliggende risico's worden niet meer opgenomen in de jaarstukken en worden ook niet getoetst door de accountant. Het gebruikte softwareprogramma Naris voor het berekenen van de benodigde weerstandscapaciteit is een blackbox voor de organisatie. De desbetreffende risico's worden weliswaar tweemaal per jaar vastgesteld

maar de raad wordt niet geïnformeerd over de voorgenomen beheersmaatregelen en het effect daarvan. Kortom, voorstel nummer zeven van de CDA-fractie is om de nota Risicomanagementbeleid nog dit jaar met prioriteit te herijken met daarin expliciet aandacht voor de zojuist genoemde topics. Het is helaas èn achteraf onbegrijpelijk dat wij als raad in het afgelopen jaar 2022 niet meegenomen zijn bij het uitvoeren van beheersmaatregelen voor de toptien risico's. Deze risico's werden gekenmerkt door extreem grote kosten en kansen.

Afsluitend voorzitter, de CDA-fractie hoopt een eerste reactie van het college op genoemde zeven voorstellen.

Tot zover in eerste termijn.